

VILÁGOS SÁG

I. ÉVFOLYAM

AZ ERDÉLYI MAGYAR DOLGOZÓK LAPJA

15. SZÁM

Tekints Keletre!

A magyarság jobbjai évtizedek óta küzdöttek az ellen a hivatalos történelmszemlélet ellen, amely a magyarság történelmi szerepét csak a Habsburg-monarchia függvényeként volt hajlandó szemlélni. Ez a hivatalos történelmszemlélet tette divattá az ilyen megfogalmazásokat: „Magyarország a nyugati védőbástyája”, vagy „Magyarország történelmi hivatása a nyugati civilizáció védelme kelet hordáival szemben” és hasonlók. Ennek a történelmszemléletnek igen nagy része volt abban, hogy a magyaroknak gyarmati sorozatánál hűléri imperializmus oly könnyen tudta a maga jelszavait becsémpészni a nálunk már honossá vált és alaposabb megfontolás nélkül gépiesen hangoztatott közkhelyek közé. Vajon nem azt hirdették-e sajtó, rádió útján és a hírverés minden eszközével, hogy a Harmadik Birodalom és a Szovjetunió küzdelme az európai civilizáció és az ázsiai barbárság élet-halálharca?

A Bécsből irányított történelmszemlélet ügyes bérencék minden kelet-európai nemzet tudatába befecskendezték: csehek, szlovákok, magyarok, szerbek, horvátok, románok jobb ügyhöz méltó buzgalommal versenyeztek abban, hogy melyikük képviseli hitelesebben és illelkeesebben nyugatot. Alig vették észre, vagy nyílt és fülbesugott biztatások kedvéért feledték, hogy ezt a buzgó versengést egy évszázadok óta gyarmatosító és népszabadságokat nem tűrő hatalom keze irányítja. Ennek a hatalomnak politikai jelszava volt: „Divide et impera!”. Oszd meg őket és uralkodjál rajtuk!

A saját multja felé forduló magyarság az utóbbi évtizedekben már gyanítani kezdte, hogy valóságos helyzete és a rájukmált hivatástudat közt szakadék látog. Ez a felismerés teremtette meg a népi írók ugynevezett társadalomrajzos irodalmát, mely feltárni igyekezett a magyar tömegek valóságos életkörülményeit. De tévedések tömkelege is keletkezett. A gyarmatosító Nyugat ellen sokan egy föld alá sülydtek Kelethez folyamodtak s a magyarság ázsiai származására emlékezve, idejét mult létformákért kezdtek rajongani.

Kelet divatba jött.

Tőlünk keletre azonban, a cárok népeket elnyomó egykori birodalma helyén fogyanos lett a mi Adynk jelszava: „Nyugat ellen Nyugatot hozz!” Kelet megmozdult és lerázta magát az önkény, a ráolvasások, a bübáj bilincseit. Az 1917-es orosz forradalom, melynek éppen most, november 7-én, lesz huszonhetedik évfordulója, új világot teremtett a régi helyén. Sokat emlegetett rokonaink, a vogulok, mordvinok, osztjákok, üzbegek, az ősi Medveének népei, felszabadulva kapcsolódtak be a jobb emberi életért folyó munkába. Népek, melyeknek irásuk sem volt, ma már saját anvanyelvükön tanulják az elemi ismereteket és a magasabb tudományokat.

Egy új Kelet támadt keleten. Ismerjük-e eléggé? Ismerjük-e eléggé azokat a mélyreható gazdasági, társadalmi és művelődési változásokat, melyek megfordították Oroszország történelmét? Az első világháborúban három év alatt megtört az orosz ellenállás, ma hároméves nyomás után diadalmasan tör elője a csapa-

Vörös János vezérezredes, a honvédvezérkar volt főnöke megadta magát a szovjetc csapatoknak

MOSZKVA, november 3. A szovjet tudósító iroda hadijelentése: November 2-án csapataink a román hadsereg egységeivel összeműködve folytatták támadó előnyomulásukat a Tiszán túl. Nyiregyházától nyugatra és északnyugatra teljesen megtisztították a terepet a Tisza vonaláig. E harcok során elfoglaltuk Büdöszentmihályt, továbbá Tiszadada, Tiszadob és Polgár községeket.

Budapesttől délkeletre a Duna—Tisza közén csapataink előnyomulásuk közben több mint 60 helységet foglaltak el, me-

lyek közül a legfontosabbak: Nagykőrös, Jászkarajenő, Kunszentmiklós, Szabadszállás, Fülöpszállás, Csengőd, Dömsöd, Ócsöd, Tatar-Szentgyörgy és Akasztó.

November 1-én 2000 német és magyar foglyot ejtettünk és ezzel az ezen a területen ejtett foglyok száma 7518-ra emelkedett.

Csapatainknak Vörös János vezérezredes, a magyar hadsereg volt vezérkari főnöke megadta magát.

A többi arcvonalon felderítő

A vörös hadsereg vezérkari háborús pengőket hozott forgalomba. A vörös hadsereg által kibocsátott pengő egyenlőértékű a Magyar Nemzeti Bank által kibocsátott pengővel és teljes értékű fizetési eszközként szolgál a felszabadított területeken. Mindennemű fizetés csak háborús pengővel, csak a Magyar Nemzeti Bank által kibocsátott pengővel egyformán eszközölhető. Kész pénznemek is teljes érvénnyel használhatók forgalomba, de ezek az általában megszabott arányokban. Minden érdekes sajtóanyag töltes.

vállalkozás és helyi jelentőségű harc folyt.

November 1-én az arcvonalakon megsemmisítettünk 98 német harcokocsit és lelőttünk 17 ellenséges repülőgépet.

Komédia a magyar parlamentben

Szálasi nemzetvezetőnek nyilvánították magát

Horthy lemondott Szálasi javára!

A budapesti rádió november 2-i esti adásában bejelentette, hogy az országgyűlés két háza előtt felolvasták Horthy kormányzó üzenetét, melyben lemond kormányzói jogköréről Szálasi javára. A rádió közlése szerint a parlament kijelentette, hogy a kormányzói állás eképpen megürsedett, de egyelőre nem töltik be, mert a hadihelyzet miatt kivételtenek a választások. Elhatározták, hogy Szálasi „nemzetvezetővé” nyilvánítják és mellé háromtagú kormányzótanácsot állítanak. Szöllösi Jenő nyilas miniszterelnökhelyettes törvényjavaslatot szavaztatott meg a kormányzónak tett eskü feloldására vonatkozóan. Az országgyűlés a jelentés szerint ezt egyhangúan elfogadta.

Az egész hír, mely éles ellentétben áll Horthy legutóbbi rádiójelentésével, arra enged következtetni, hogy vagy csalásról, vagy gáztétről van szó.

Undorral tölt el minden magyar embert az országgyűlésnek ez a komédiája éppen akkor, amikor a szovjet csapatok csak 45 kilométerre vannak Budapesttől. Hallatlan alávalóság, hogy Szálasi bandája uralmának törvényes látszatot igyekeznek adni.

Tragikómikum volt a magyar parlament ülése, de egyszerűsített gáztétről is. Bőve a néppel szemben, melyet egy kis bitang réteg a pusztulásnak dob oda.

Német hadifoglyok csatlakozása a Szabad Németország-mozgalomhoz

MOSZKVA, november 3. (Reuter.) Von Paulus német tábornok, aki tudvalevőleg Sztalingrádnál esett szovjet hadifogságba, legutóbb a moszkvai rádióban beszédet mondott és kifejtette, hogy miért fordult Hitler ellen.

— Kötelességemnek érzem marsalli felelősségemnél fogva is, hogy felvilágosítsam bajtársaimat és az egész népet. Nincs

más mód a menekvésre a jelenlegi helyzetből, mint Hitler eltávolítása és a háború azonnali befejezése. Oroszországban a hazájukat szerető, a társadalom valamennyi osztályába tartozó németek csatlakoztak a „Szabad Németország” mozgalomhoz, hogy utat mutassanak népünknek a jobb jövő felé — mondotta a többi között Paulus mar-

sall. Több százezer német hadifogoly lépett be ebbe a mozgalomba, ezek közül több ezer német tiszt és 30 tábornok. Himmlernek, aki eddigi tevékenységével megfosztotta népünket a becsülettől és most aggály nélkül az ügyilkosságba akarja vezetni, nincs joga, hogy a becsületről bíráló szavakat mondjon.

sok alatt megedződött Vörös Hadsereg. Hol vannak az erőforrásai ennek a hatalmas előretörésnek?

Nem kétséges, hogy minden nép haszonnal tanulmányozhatja a Szovjetunió-beli állapotokat. De az sem kétséges, hogy a Szovjetunió közvellen szomszédságában élő népek merithetik a legtöbb tanulságot ezekből a tanulmányokból. Hiszen az oroszországi szocializmus a maga

intézményeit olyan előzményekre építette, melyek sokban hasonlítanak a mi állapotainkhoz. Kell-e említenünk, hogy a mi társadalmunk legszélesebb kömegalapja éppen egy a parasztság, mint Oroszországban az volt? Vagy emlegetjük-e azt, hogy a szovjethozok alapjául szolgáló mir-eknek majdnem tökéletes hasonlósággal bírjuk a székely közbirtokosságokban? Ez utóbbira hagytuk s

legfontosabbat. A tarka népi-kelet-európai társaság hol találhat a nemzetiségi kérdés helyes, méltányos, igazságos megoldására jobb tanítómestert mint a Szocialista Szovjetköztársaságok Uniójának demokratikus alkotmányát?

Kelet népe, tekintse Keletre!

Szabó László

Könyörtelenül le kell törni a feketepiacot

Körséta kereskedőinknél — ecetes hangulatban

Mint a betegségéből felépülő embert, vizsgáljuk az őszi verőfényben fürdő várost. Vajon milyen lehet most Kolozsvár kereskedelmi élete? — gondoljuk magunkban a napfényel tükröződő kirakatok sorára pillantva. Mennyire változtak meg az üzletek, kereskedések, hiszen, amint szokták mondani, a kereskedelem az élet ütőere. Minden változást azonnal ki lehet tapintani rajta, mert mindenre azonnal reagál.

Az egyik nagy fűszer- és vegyeskereskedés előtt legalább huszan tolongnak, amikor valahogy átvergődünk a tömegben. Az üzlet tömve van asszonynépséggel. Fiala, örök mosolygós arcú segéd hajlong, csomagol, mér, számol, huzigálja a fiókokat. Egy-egy szót azonban hihetetlenül sokat ismétel: »Sajnos, nincs! Nincs! Nincs kérem! Kifogyott!« Megfigyeltük, minden harmadik vagy negyedik kérdésre felel igennel.

A tulajdonost keressük.

— Sajnos kérem — feleli kényszeredett mosollyal kérdésünkre —, áruval valóban nagyon gyengén állunk. Eltekintve a háborus veszteségtől, ami az üzleteket érte, legnagyobb bajunk az, hogy egyelőre nincs semmi utánpótlás. A készlet pedig ijesztő mértékben fogy. Hozzávetőleges számítás szerint tíz nap alatt a kolozsvári fűszer- és vegyeskereskedések teljesen kiürülnek, ha utánpótlás valahonnan nem érkezik.

— S van remény erre?

— Igen kevés. Egyelőre nem lehet szállítani. De még ezt is áthidalnók valahogy. Sokkal komolyabb baj jelenleg a valutáris bizonytalanság. Egy brassói kereskedelmi ügynök járt itt ez előtt félórával. Hajlandó rendelést felvenni, talán szállítani is, azonban csak akkor, ha a pengő és a lej beváltási árfolyamát hivatalosan és véglegesen megállapították. Hogy ez mikor történik meg, nem tudjuk. Mindenesetre jó volna, ha minél előbb megtörténne, mert ellenkező esetben néhány napon belül áru nélkül maradunk.

Bekenőkefe 10 pengőért

— S helyileg nem lehet semmit beszerezni?

— Igen keveset. Eddigél is csupán szappant, cipókrémet, cukorkát és szeszesitalt tudunk a városban beszerezni. Most még egyelőre ezekkel is baj van. Reméljük azonban, hogy ezeket nemsokára ismét pótolni tudjuk. Baj van azonban a helyi beszerzéssel is. Tegnap kefeárut kínáltak megvételre. De megfizethetetlen áron. Egy kis bekenőkeféért, amiért eddig 1 pengőt fizettünk, most kereken tíz pengőt kértek. Ilyen árak mellett nem lehet sem vásárolni, sem eladni. Egyetlen áru-

cikket kapunk helyileg, ha kis mennyiségben is, de aránylag rendszeresen: élesztőt. Es ezenkívül ecetet.

Ecetes hangulatban indulunk tovább a szárított zöldségek, a mosópor szinte egyeduralmi birodalmából, ahonnan a cukor, liszt, kenyér, só és más efféle csaknem teljesen kifogyott. Amíg a bőrösüzletig érünk, azt is kiszimatoljuk hirtelen, hogy az utolsó két hét alatt a még létező fűszerárak 52 százalékkal drágultak hivatalosan. A nem hivatalosról most nem szólnak. Azt úgy is mindenki tudja, hogy egy kilogram cukorért 35 pengőt kérnek, ahol véletlenül még találni lehet titokban...

A bőrös üzletek lényegesen jobb állapotban vannak. Egyelőre még itt is áruhiány tapasztalható — bár csodálatos, a feketepiac börzében szinte békebeli dolgokat lehet találni még ma is, természetesen fekete áron. Az árubeszerzés azonban, tekintettel a helyi börgyárra, reményekkel kecsegtet.

Hasonló a helyzet a vas- és szerszámüzletekben is. A háborus veszteségek ellenére még aránylag rendelkeznek áruval. Csupán két dologban van erős hiány: szerszámokban és edényekben. Mind a kettő elsőrendűen közszükségleti cikk. Szerszámot talán még be tudnak szerezni — bár a lépéseket még nem tették meg — a helyi vasgyárban, edényt azonban máshonnan kell hozatni. A hozatal pedig ugyanolyan nehézségekbe ütközik, mint a fűszerekénél.

3000 pengőért van férfiöltöny is

A szövetkereskedő üzletében csak vattát találunk. Egy centi szövet nincs — mondja a se-

Megalakult a kolozsvári kisiparosok szabad szervezete

Tömeggyűlés román—magyar—zsidó együttműködés jegyében

KOLOZSVAR, november 3. Kolozsvár város iparosai csütörtökön délelőtt fél 10 órakor tartották közgyűlésüket a Mátyás Király Diakházban. A közgyűlést az Ipartestület intézőbizottsága hívta össze azzal a céllal, hogy a változott viszonyok következtében szükségessé vált szabad szervezetet megalkotásáért és az új tisztikart megválasztásáért. Az Ipartestületnek ugyanis az utolsó négy esztendőben kinevezett vezetősége volt. A Vörös Hadseregnek Kolozsvár városába történt bevonulása lehetővé tette, hogy az iparosság éljen a demokratikus lehetőséggel és szabad akaratából azokat válassza meg vezetőnek, akiknek munkáját teljes bizalommal fogadhatja. A

géd. Talán a jövő héten, vagy azután. A tulajdonos Aradra utazott áruért. Tíz napja oda van már. Nem tudom, tud-e hozni valamit.

A legközelebbi szabó azonban más feleletet ad. Szövet is van, hozzávaló is. Kérésünkre kiszámítja, hogy egy aránylag közepesnek mondható férfiöltöny 3000 pengőbe kerül.

— S honnan van a szövet?

— Hozzák... — feleli titokzatosan. De hogy pénzt kitől kapunk rá, arra csak a vállalat vonogatja.

Hasonló a helyzet a fehérneművel is. Mindössze kötöttárut lehet valamennyit találni, a helybeli készítőknél. Gyenge minőség, erős ár. Idejegyzem például egy műselyem férfihasnisnyá árát: 16 pengő. Női: 32.

Nehéz gondolatokkal igyekszünk hazafelé körsétánkból. Eletünk ütőere, a kereskedelem, olyan érzésekkel tölt el, mintha szivbajos emberrel volna dolgunk. Hol teljesen kihagy, hol meg ijesztően erősen ver. Vagy áruhiány, vagy méregdrága fekete piac. Mi lesz ebből? Néhány napon belül kifogyunk a fűszeráruból s megfagyunk, ha ránköszönt a tél. Mert fa sincs a szállítási nehézségek miatt. Mint ahogy egyéb sincs. S ha van is, annyi mintha nem volna. Nem tudjuk megfizetni.

Mit lehet, illetve mit kellene tenni?

Először is: sürgősen megalapítani a pénz értékét. Enélkül szállítást nem is remélhetünk. Másodszor pedig könyörtelenül letörni a fekete piacot. Csakis így remélhetjük, hogy valahogy átvészeljük az amugy is keménynek ígérkező telet.

(sz. gy.)

reben tapasztalható faji ellenségeskedést és torzsalkodást megszüntetik és teljes békét tudnak teremteni.

Demeter János dr. alpolgármester a közellátás nehézségeire mutatott rá s kérte a kézműiparosság segítségét e nehézségek megszüntetésére. Dán István szakszervezeti kiküldött a Szakszervezeti Tanács, Dáskál Hugó a zsidó iparosság üdvözlétét tolmácsolta. Ezután a közgyűlés megválasztotta az új tisztikart, melynek elnöke román részről Crişan Sándor férfiniszabó, magyar részről Csákányovszky Károly nyomdász-mester lett. Al-elnökök Bajkai Sándor asztalos-mester, Mureşan János cipész és Weiss Ernő szücs. A közgyűlés végül kimondotta a kolozsvári kézműiparosság szakszervezetének megalakítását, melynek vezetősége ugyancsak a most megválasztott ipartestületi vezetőség. Az ügyek vitelére tízenhat román, tízenhat magyar és kilenc zsidó tagból álló intézőbizottságot választottak.

MUNKÁSMOZGALOM

November 7-én, az orosz forradalom évfordulója alkalmából a Szakszervezeti Tanács határozata alapján Kolozsvár dolgozói általános munkaszünetet tartanak. A forradalmi emlékkünnepélyek programját lapunk vasárnap-i számában közöljük.

Megalakult a kolozsvári husiparosok szakszervezete

Hetven husipari munkás és munkásnő október 24-én megtartott közgyűlésén kimondotta a Husipari Munkások Szakszervezetének megalakítását. Csizmadia István a Szakszervezeti Tanács részéről ismertette a diadalmas Vörös Hadsereg nyomán fakadó szervezkedési szabadság eredményeit s azt hangsúlyozta, hogy a fasiszmus elleni harc még csak most kell, hogy igazán lendületet vegyen. Le kell leplezni a fasiszta-soviniszta munkásárulókat, a tegnapi zsidóüldözőket s azokat a román- és magyar-verőket, akik most alatiomban szítják a nézeti gyűlöletet. Ezek megbüntetésére nélkül nem lehet megvalósítani az erdélyi népek megbékelését biztosító tiszta demokráciát.

Csizmadia István harcos beszéde után a gyűlés 9 tagú vezetőséget választott. Az új vezetőség elhatározta, hogy Szentegyház-utca 4. sz. alatt (I. emelet 9-ik ajtó) minden délután 4-től 6 óráig hivatalos órát tart, továbbá, hogy november 4-én délután 4 órára az összes tagokat rendkívüli közgyűlésre hívja össze.

A Szakszervezeti Tanács felhívása

A Szakszervezeti Tanács utasítja a CFR és más közüzemi munkások helyi szakszervezeti csoportjait, hogy haladéktalanul írják össze azokat a munkásokat és alkalmazottakat vagy tisztviselőket, akiket 1940 előtt vagy 1940-től 1944 őszéig munkásmozgalmi vagy más politikai okokból a CFR-től, illetve a MÁV-tól és más közüzemből elbocsátottak. Ezek az ilyen okokból elbocsátott munkások a fasiszmus üldözöttjeinek tekinthetők s haladéktalanul vissza kell nyernék elvesztett állami és más közüzemi alkalmaztatásukat. A Szakszervezeti Tanács felhívja ezeket a politikai üldözötteket, hogy összeírás végett minél előbb jelentkezzenek a CFR-munkások szakszervezeti vezetőségénél, illetve a postások vagy más közüzemi munkások szakszervezeti irányításában.

HIREK

Orült velők

Eér már úgy láthatnánk Titeket, mint mondjuk a Sziámi Ikreket, Rudolfot, s a Kinai Örjást, vén kintorna zenéjére forogvást, színes viaszból élethűn kiszabva, fejeteiken cilindert, furcsa sapka, ruhákra pontos cédula szurva, hogy hány gramm volt örült velők sulya...

Mert e háborus nevezések az a panoptikumba vezet. Ott idézitek tovább, nyomorultak, az emberpusztító, iszonyu múltat, a míg a ligetben kavarog az ünnep, hozzátok a nép bus fiai jönnek, és a sátor sirbölti hüvőseben megábrósznak az emberség nevében.

Ott kívánom már látni társaságot, kik ezt a szörnyűséget rátkhozátok, mert odaválók vagyok holmi ronda, ordánré vásári pantheonba!

Jékely Zoltán.

A kolozsvári Famunkások Termelő Szövetkezete (volt ERBA-gyár) vállal mindenféle famunkalátot, tömegcikkek gyártását. Háztartási és gazdasági cikkeket, épület- és butorberendezéseket bármilyen mennyiségben készítünk és javítunk, gyorsan és pontosan. Felvilágosítás irándánkban, Gutenberg-utca 11. és a Kolozsvári Termelő és Értékesítő Szövetkezetben, Deák Ferenc-utca 9. II. emelet.

Dr. CSÁK ISTVAN bőr- és nemibetegeknek rendel Szentegyház-utca 17 sz. a. 12-től 2-ig és 4-től 6-ig.

Tagfelvételt a MADOSZ szervezeteiben. A Magyar Dolgozók Szövetsége kolozsvári tagozatában megkezdődött a tagfelvétel. Beiratkozni lehet minden nap délután 8-13 és délután 3-6 óra között Farkas-utca 7 szám alatt, az első emeleten. A vidékiek beiratkozása községi megbízottainknál falvanként külön-külön történik. Belépési nyilatkozatot a megbízottak számára Unió-utca 6. szám alatt adnak ki az első emeleten.

Dr. SZENTKIRALYI ISTVAN orvos folytatja rendeléseit d. u. 2-6-ig. Kismester-u. 4.

Tanuljunk oroszul! Felkérjük mindazokat, akik oroszul akarnak tanulni, vagy az orosz nyelv tanítását kezdők és haladók részére megfelelő díjazás ellenében vállalják, hogy szombaton, november 4-én 15 órakor gyülekezzenek a Kismester-utcai elemi iskolában, ahol a részletkérdésekre felvilágosítást kapnak. — A szerkesztőség.

FELKEREM azon volt zsidó munkaszolgálatos egyéneket, akik a 110. V. é. p. ratosnyai, később a nagy-károlyi munkásszázadban voltak, hogy címüket sürgősen közöljék a kiadóhivatallal.

A kolozsvári Szociáldemokrata Párt minden kedden és pénteken délután 4-7 óráig pártnapokat tart a saját helyiségében (Főtér 30., I. emelet).

Dr. CSEKE PÉTER belklinikai orvos újból rendel Főtér 14 sz. alatt. 2-4-ig.

Cipészek figyelmébe! A szakosztály folyó hó 6-án, hétfőn délután 3 órakor közgyűlést tart. Vezetőség.

KÖSZÖNETNYILVANÍTÁS. Mindazon barátoknak, kartársaknak és ismerősöknek, akik forrón szeretettel fellegem elhunytá alkalmával részvételükkel fájdalomt enyhíteni igyekeztek, ezután mondok köszönetet. Szógi Sándor és családja.

Kolozsvári ipartestület szabók szakosztálya november hó 6-án d. u. 3 órakor újjászervező ülést tart. 130

LEGUJABB

Milyen megtorlást alkalmaznak a háborus bűnösökkel szemben?

Amerikai rádiónyilatkozat a felszabadított Görögország néptörvény-székeiről s a magyar hazafiak szabadságharcáról

A newyorki rádióban közleményt olvastak fel a Görögországban alkalmazandó megtorlásokról a háborus bűnösök ellen. Eszerint azok a görög állampolgárok, akik a megszállás alatt szándékosan együttműködtek az ellenséggel, szigorú büntetésben részesülnek. Azok közül, akiknek közreműködéséből az ellenség valamely hasznát húzott és arulásuk ártott a szövetségesek céljainak vagy a szövetséges és görög állampolgároknak, a következő személyek tekintendők bűnösöknek:

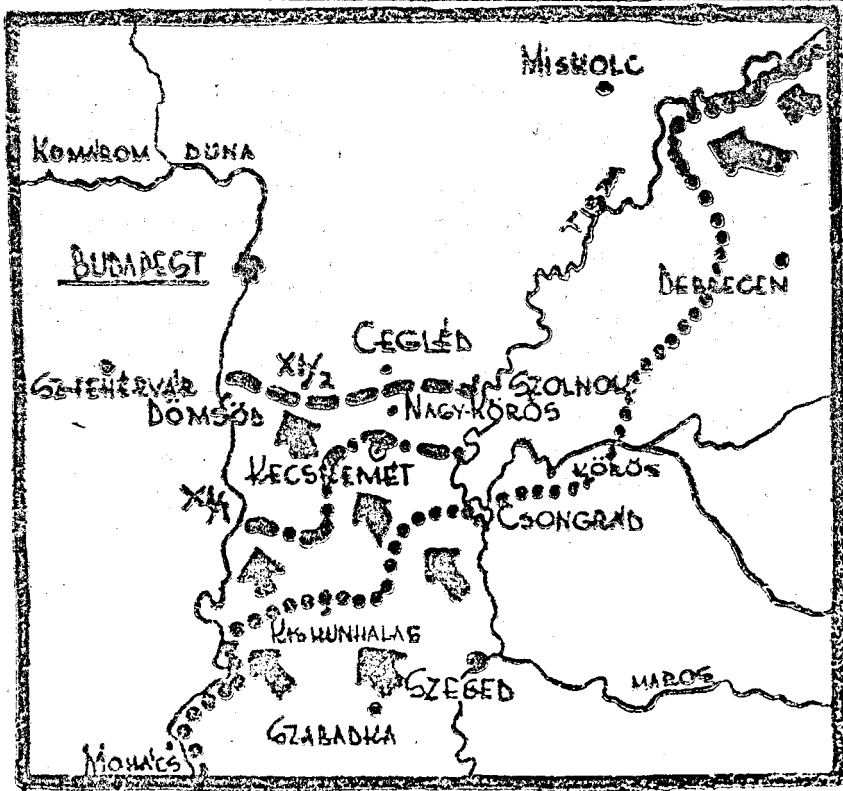
A megszállás alatt működött kormányok miniszterelnökei és tagjai. Akik a közügyek intézésében betöltött pozíciójukat arra használták, hogy az ellenség eszközévé váljanak és ezáltal elősegítsék az ellenség céljait. Azok, akik a megszálló hatóságok oldalán hivatalos vállaltak, a görög nép érdekei ellen cselekedtek és a megszálló németek céljait támogatták. Továbbá azok, akik az ellenséges propaganda terjesztésében irányító szerepet vállaltak. Így például szerkesztők, újságírók, akik a németeket támogató újságoknál vállaltak irányító szerepet. Azok, akik közvetve bujtogattak, vagy közvetlenül elárulták a görög nép és a szövetségesek ügyeiért dolgozókat. Akik akár parancsra, akár egyéni kezdeményezésből erőszakos cselekedetet hajtottak végre.

Mentesülnek a büntetés alól mindazok, akik idejében megbizonyították, hogy törvénytelen tevékenységüket abbahagyták, akik tetteikkel, jócselekedettel helyrehozták hibáikat, még mielőtt kárt okoztak volna.

A közeljövőben intézkedést hajtanak végre különleges törvényszékek felállítására. A nemrégiben felszabadított országokban nyert tapasztalatok azt mutatják, hogy mindenütt gondosan összeállított listák tartják nyilván a németekkel együttműködött háborus bűnösöket. Olaszországban, Franciaországban, Belgiumban, Romániában, Hollandiában, Bulgáriában, Görögországban és Finnországban e bíróságok elé állítják és elítélik az árulókat. Az ítélezést azok a hazafiak hajtják végre, akik harcoltak hazájukért és szenvedtek nemzetük ügyéért.

A büntetésnek ezek az irányelvei — hangoztatta a newyorki rádió — kétségtelenül alkalmazásra kerülnek Magyarországon is. Az ott folyó óriási hadművelet arra vallanak, nincs messze az idő, amikor Magyarországon minden talpalatnyi föld megtisztul a németektől és az őket támogató Szálasi-hordáktól.

A tisztogatási folyamat rövidesen ott is megkezdődik. Azokat az áruló magyarokat, akik közvetve vagy közvetlenül szolgálták a németeket, vagy végrehajtották a bitoló Szálasi-csoport rendelkezéseit, törvényszék elé állítják és elítélik őket. Meg van minden remény arra, hogy a magyar nemzeti ellenálló mozgalom rövidesen szélesebb alapokra helyeződik. A magyar hazafiak, akikben megvan a demokratikus harcok során évszázadokon át oly sokszor bebizonyított leleményesség, meg fogják találni a módot, hogy ellenálljanak és sikerrel vigyék a magyar felszabadulást a bitoló Szálasi-csoport ellen anélkül, hogy felesleges veszélynek lennének ki magukat.

Térképünkön tisztán látható a szovjet csapatok előretörése Budapest irányában. A Mohácsnál Kiskunhalason át a Tisza felső folyásáig húzódó pontozott vonal az október 31-iki helyzetet ábrázolja. Térképünkön jól látható az a lendület, amivel a szovjet erők előretörnek. Átlagos napi előhaladásuk 15 kilométer, de például Ceglédnél elérte az ötven kilométert is. A hadműveletet további alakulását nem nehéz megjósolni. A Szálasi-banda budapesti rémuralma már nem fog sokáig tartani.

A román minisztertanács ülése

BUKAREST, november 3. (Rador). A román minisztertanács Sándulescu tábornok miniszterelnök vezetésével csütörtökön újabb ülést tartott. Megjelent a kormány valamennyi tagja, köztük Maniu és Brătianu államtitkárok. A minisztertanács a többi között törvényrendeletet fogadott el a magánüzemek vezetésében végrehajtandó tisztogatásról, majd folyó kormányzati ügyeket tárgyalta.

A Vízművek alkalmazottai is szervezkednek

Hétfőn délután a Városi Vízművek alkalmazottai alakuló közgyűlést tartottak. Román és magyar nyelven Illyés János rámutatott azokra a tévelygésekre, melyek a munkásság egyrészt a szabad szakszervezetekkel ellenséges irányba sodorták el. Utána Zoltán Ferenc, a vasmunkások titkára, majd a Szakszervezeti Tanács nevében Jordáky Lajos beszélt a román és magyar munkásság közös összefogásának szükségéről, a munkásságról s a gazdasági harccal párhuzamos demokratikus politikai harc céljairól, legelső célként tüntetve fel egy valóban demokratikus kormány megvalósítását.

A kolozsvári színészek vidám-estje. A kolozsvári színészek szombaton délután 4 órakor, vasárnap délután 4 órakor és hétfőn délután 4 órakor teljesen új műsorral vidám műsoros estet rendeznek.

A tantestületi szakszervezet választmánya folyó hó 4-én délelőli 10 órakor a Malom-utcai gimnáziumban ülést tart.

Dr. FARKAS TIBOR sebész, nőgyógyász rendeléseit Kornis-utca 11 alatt folytatja.

A Kolozsvári Acélipar Munkás Szövetkezet Corvin-tér 3. szám alatti telepén munkáját megkezdte. Öntéseket és lémmegmunkálást, gépjavításokat, mindenféle lakatos és esztergályos munkát és nagyban vállal.

Beiratkozások a román kat. népiskolákban november 6-tól 10-ig lesznek. Azok is jelentkezzenek, akik már előbb beiratkoztak.

Szerkesztő BALOGH EDGAR
A szerkesztésért felel NAGY ISTVAN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
Brassai utca 7.
Hivatalos órák 8-tól 12-ig.